

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

قلم زنی و کنده کاری روی شیشه

گروه شغلی

صنایع دستی (چوب، فلز، سفال و...)

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۱	۵	۲	۰	۷	۷	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱
Isco-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۱/۱۸۳۳۸۵-۸

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۸-۹۴/۳۱/۱/۱

شروع اعتبار : ۸۹/۳/۱

پایان اعتبار : ۹۶/۳/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع دستی و هنر :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :
اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مازندران

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	محمود باکری پاشاکلایی	دیپلم	مکانیک خودرو	۸ سال
۲	مریم باکری پاشاکلایی	فوق دیپلم	گرافیک	۳ سال
۳	*صدیقه رضاخواه	لیسانس	شیمی	۱۸ سال
۴				

* مسئول و کارشناس گروه برنامه ریزی صنایع دستی و هنر

تعریف:

استاندارد شغل:

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش:

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل:

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود.

شرح شغل:

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش:

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی:

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود.

ارزشیابی:

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه ای مربیان:

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود.

شایستگی:

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش:

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی. که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت:

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود.

نگرش:

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد.

ایمنی:

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود.

توجهات زیست محیطی:

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل : قلمزنی و کنده کاری شیشه Glass graver

شرح شغل^۱

قلمزنی و کنده کاری روی شیشه، شغلی است درحوزه صنایع دستی و هنر که شامل وظایفی از قبیل آماده‌سازی طرح، ترکیب و تجزیه طرح، طراحی انواع طرح‌های مختلف، انتقال طرح روی شیشه، انجام پروژه، رنگ‌آمیزی، قاب و در نهایت ایجاد تابلوهای نفیس را دارد. با انواع مشاغل صنایع دستی شیشه‌گری- تراش شیشه، قاب‌سازی، قلمزنی فلزات در ارتباط است.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی

حداقل توانایی جسمی : دست و چشم سالم و قدرت تفکر

مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش : ۱۹۰ ساعت

- زمان آموزش نظری : ۳۵ ساعت

- زمان آموزش عملی : ۱۵۵ ساعت

- کارورزی : -

- زمان پروژه : -

شیوه ارزشیابی

آزمون عملی: ۶۵٪

آزمون کتبی: ۲۵٪

اخلاق حرفه‌ای: ۱۰٪

صلاحیت های حرفه ای مربیان

- حداقل سطح تحصیلات: لیسانس صنایع دستی با ۵ ستال و دیپلم با ۸ سال سابقه کار

استاندارد شغل^۲

- شایستگی‌های^۳ شغلی

ردیف	توانایی‌ها
۱	توانایی آماده‌سازی طرح
۲	توانایی تجزیه و ترکیب طرح
۳	توانایی طراحی انواع طرح‌های هندسی و غیر هندسی
۴	توانایی انتقال طرح روی شیشه
۵	توانایی انجام قلم‌زنی و کنده کاری انواع طرحها روی شیشه
۶	توانایی پرداخت و تکمیل کاری
۷	توانایی قاب کردن شیشه
۸	توانایی ارائه کار و بازاریابی
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

^۲ Occupational Standard

^۳ Competency

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	عنوان توانایی :		
	توانایی آماده‌سازی طرح		
	نظری	عملی	جمع
	۳	۸	۱۱
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
یک نمونه طرح سیاه و سفید یک نمونه طرح رنگی خطاکش چسب مداد و پاک کن شیشه در اندازه معین			دانش :
		۱	- روش تبدیل طرح‌های رنگی به سیاه و سفید
		۱	- روشهای ترمیم و روتوش
		۰/۵	- روشهای حذف و اضافه کردن
	۰/۵	- اندازه‌گیری طرح متناسب با شیشه (بزرگنمایی طرح)	
			مهارت :
	۲	- انجام روتوش و ترمیم طرح	
	۲	- حذف یا اضافه کردن به طرح	
	۲	- اندازه‌گیری طرح متناسب با شیشه	
	۲	- اتصال طرح روی شیشه	
			نگرش :
			- معرفی و ترویج آثار بیاد ماندنی میراث کهن کشور
			ایمنی :
			- رعایت اصول ایمنی با ابزار کار
			توجهات زیست محیطی :
			- عدم دور ریز ضایعات به محیط

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تجزیه و ترکیب طرح
	نظری	عملی	جمع	
	۴	۹	۱۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- یک نمونه از طرح سیاه و سفید - مداد - پاک کن - کاغذ طراحی			۱	دانش : - شناسایی نور و سایه - روش جداسازی محیط روشن (نور) از سایه - تفکیک سایه از تاریکی - انواع خطوط اصلی و فرعی
			۱	
			۱	
			۱	
			۱	
		۳		مهارت : - تفکیک نور (روشنایی) از سایه (تاریکی) - انجام جداسازی و تفکیک محیط سایه از تاریکی تجزیه و ترکیب خطوط اصلی و فرعی -
	۳			نگرش : - معرفی و ترویج طرح‌های ایرانی و اسلامی و مراقبت از اصل اثر
	۳			ایمنی : - استفاده صحیح از ابزار
	۳			توجهات زیست محیطی : - عدم دو ریز ضایعات به محیط

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی طراحی انواع طرح‌های هندسی و غیر هندسی
	نظری	عملی	جمع	
	۴	۱۲	۱۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مداد پاک کن کاربن چسب نواری انواع طرح‌های مورد نیاز			۱ ۱ ۱ ۱	دانش : - انواع طرح‌ها (طبیعت بی‌جان - جاندار - هندسی) - ابزارهای طراحی - طرح‌های خطوط قرآنی و گرافیکی - طرح‌های ناملموس
			۳ ۳ ۳ ۳	مهارت : - طراحی از طبیعت (گل و درخت) - طراحی از اشکال هندسی (بناها) - طراحی فضای ناملموس (آنچه که در فضای آسمان دیده می‌شود) - طراحی انواع خطوط گرافیکی و قرآنی -
				نگرش : - ترویج طرح‌های متناسب با فرهنگ جامعه و تمدن - صرفه جویی - دقت در کار
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : - عدم دور ریز ضایعات در محیط زیست

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	عنوان توانایی :			
	توانایی انتقال طرح روی شیشه			
	زمان آموزش			
	نظري	عملي	جمع	
	۴	۱۲	۱۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<ul style="list-style-type: none"> - کاربن در چند نوع - خودکار - شیشه رفلکس - خط کش 	دانش :			
	<ul style="list-style-type: none"> - روشهای انتقال طرح (مستقیم و کپی کردن) - کاربن و انواع آن - ابزار اتصال طرح - چسباندن و علامت‌گذاری - 			۱ ۱ ۱ ۱
	مهارت :			
	<ul style="list-style-type: none"> - انتقال طرح به صورت مستقیم - انتقال طرح به صورت کپی کردن - استفاده از کاربن برای کپی یا انتقال روی شیشه - علامت‌گذاری روی شیشه - 			۳ ۳ ۳ ۳
نگرش :				
<ul style="list-style-type: none"> - تمیز کاری در هنگام کار 				
ایمنی :				
<ul style="list-style-type: none"> - رعایت فاصله چشم تا سطح کار هنگام کپی کردن 				
توجهات زیست محیطی :				
<ul style="list-style-type: none"> - عدم دور ریز ضایعات به محیط 				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی قلم زنی و کنده کاری انواع طرحها روی شیشه
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰۴	۹۴	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<ul style="list-style-type: none"> - یک نمونه اثر قلم زنی شده و - عینک ساده- ماسک- انواع قلم الماس- قطره شستشوی چشمی-دستگاه ویبره برقی- دستگاه سنگ رومیزی- میز کار با روکش موکت(مشکی)- صندلی دارای تنظیم ارتفاع-شیشه رفلکس در رنگهای مختلف- رنگ سفید 			۱	دانش :
			۱	-انواع شیشه
			۱	- ویژگیهای شیشه(فیزیکی،شیمیایی)
			۱	-ضخامت شیشه
			۱	-الماس وانواع آنها
			۱	-دستگاه ویبره برقی
			۱	-دستگاه سنگ رومیزی
			۱	- ارتباط قلم الماس به شیشه
			۱	- نورپردازی
			۱	- سایه زنی
		۱	- پرداخت طرح	
				مهارت :
	۳			- ارتباط قلم الماس به سطح شیشه
	۱۰			- انجام سایه زنی
	۱۰			- انجام نورپردازی
	۱۰			- انجام پرداخت
	۱			- تیز کردن (تراش) الماس
	۲۰			- قلمزنی و کنده کاری یک نمونه طرح هندسی روی شیشه
	۲۰			- قلمزنی و کنده کاری یک نمونه طرح گل روی شیشه
	۲۰			- قلمزنی و کنده کاری یک نمونه طرح منظره (طبیعت)روی شیشه
				نگرش :
				- معرفی و ترویج صنایع دستی قلم زنی و کنده کاری روی شیشه
				ایمنی :
				- رعایت اصول ایمنی در کار با ابزار آلات (عینک شیشه‌ای ساده- ماسک و قطره چشمی)
				- جابجایی شیشه به صورت صحیح، استفاده از یونولیت یا موکت نرم به رنگ مشکی و تمیز بودن سطح میز کار.

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی پرداخت تکمیل کاری طرح
	نظري	عملي	جمع	
	۴	۶	۱۰	
تجهيزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
رنگ اسپری مشکی و قرمز رنگ روغنی سفید شیشه شور تینر یا بنزین تیغ شیشه پاک کن پارچه زبر				دانش : - انواع رنگ متناسب با نوع شیشه - انواع اسپری و رنگ روغنی - ابزار و وسایل مورد نیاز - تیغ شیشه پاکن
			۱	
			۱	
			۱	
				مهارت : - رنگ آمیزی پشت شیشه (اسپری) - رنگ آمیزی روی شیشه (سفید روغنی) - استفاده از تیغ شیشه پاک کن -
	۲			
	۳			
	۱			
	نگرش : - نوآوری در استفاده از رنگ در رو و پشت شیشه - دقت در تمیزی کار - صرفه جویی در مواد			
	ایمنی : - استفاده از عینک و ماسک به دلیل کار با اسپری و تینر - رعایت نکات ایمنی در استفاده از شیشه و مواد پرداخت کاری			
	توجهات زیست محیطی : - محافظت از محیط در استفاده از رنگ اسپری و تینر - عدم دور ریز اضافات اسپری و تینر به محیط زیست			

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی قاب کردن شیشه
	نظري	عملي	جمع	
	۲	۷	۹	
تجهيزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
قاب چوبی - ام دی اف فیبر - مواد - میخ و گیره			۰/۵	دانش : - انواع قاب - قاب های چوبی - قاب های ام دی اف - گیره و میخ
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
	۲			مهارت : - اندازه گیری قاب متناسب با شیشه - گذاشتن فیبر یا مقوا در پشت کار - قاب کردن حداقل ۱ نمونه طرح انجام شده
	۲			
	۳			
	نگرش :			- معرفی و ترویج انواع قاب های سنتی اسلامی -
	ایمنی :			- رعایت اصول ایمنی در کار با ابزار آلات
	توجهات زیست محیطی :			- عدم آلودگی محیط زیست با ضایعات

استاندارد آموزش
برگه ی تحلیل آموزشی

	عنوان توانایی :		
	توانایی ارائه کار و بازاریابی		
	زمان آموزش		
	نظري	عملي	جمع
	۴	۷	۱۱
تجهيزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
آبوم محصولات صنایع دستی کندکاری شیشه یک نمونه جعبه تزئینی متناسب با اندازه طرح	دانش :		
		۱	
		۱	
		۱	
		۱	
مهارت :			
	۲		
	۲		
	۳		
نگرش :			
ایمنی :			
توجهات زیست محیطی :			

دانش :

- مفهوم بازاریابی
- روش های ارتباط با خریداران و فروشندگان و هتلداران
- بسته بندی محصول
- تبلیغات در زمینه محصول

مهارت :

- ساخت حداقل ۲ نمونه جعبه تزئینی برای حمل و نقل اثر
- ارائه محصولات به اماکن دولتی و صادر کردن آن به صورت گسترده به خارج کشور
- ایجاد نمایشگاه های صنایع دستی و هنری

نگرش :

- معرفی و ترویج صنایع دستی قلم زنی و کندکاری شیشه
- پرهیز از بزرگ نمایی در بازاریابی و ارائه محصولات

ایمنی :

- رعایت اصول ایمنی در حمل و نقل اثر نفیس و گرانبها

توجهات زیست محیطی :

- عدم دور ریز ضایعات به محیط

- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	میزکار به طول و عرض ۱۲۰×۸۰ به ارتفاع ۸۰ الی ۷۰ سانتی متر با روکش نرم به رنگ مشکی	یک عدد برای هر نفر	
۲	صندلی	یک عدد برای هر نفر	
۳	دستگاه برقی سنگ رومیزی (۲۷۰۰۰ دور)	یک دستگاه برای ۱۰ نفر	
۴	دستگاه ویبره برقی	یک عدد برای هر نفر	
۵	قلم الماس در سه نمونه (سایه زنی - نورپردازی - ترسیم یا پرداخت)	سه عدد برای هر نفر	
۶	تیغ الماس برای برش شیشه	یک عدد برای پنج نفر	
۷	مداد یا سیاه قلم	یک عدد برای هر نفر	
۸	خودکار از جنس مرغوب (رنگ مهم نیست)	یک عدد برای هر نفر	
۹	پاک کن جنس مرغوب	یک عدد برای هر نفر	
۱۰	کاربن سفید	یک برگ برای هر نفر	
۱۱	عینک شیشه‌ای ساده	یک عدد برای هر نفر	
۱۲	ماسک بهداشتی	یک عدد برای هر نفر	
۱۳	رنگ ترکیبی مفید (نیم کیلویی)	یک قوطی برای ۱۵ نفر	
۱۴	رنگ اسپری	یک عدد برای سه نفر	
۱۵	تیغ شیشه پاکن	یک عدد برای پنج نفر	
۱۶	پارچه سفید زبر به اندازه نیم مترمربع	نیم متر برای هر نفر	
۱۷	شیشه رفلکس یا ساده	نیم مترمربع برای هر نفر	
۱۸	سمباده نرم	یک برگ برای پنج نفر	
۱۹	جعبه کمک‌های اولیه	یک عدد برای پنج نفر	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی

شرح	ردیف
سایت های اینترنتی مرتبط	۱